

1

De meiden van Firefly Lane, zo werden ze genoemd. Dat was lang geleden – meer dan drie decennia – maar nu ze in bed lag te luisteren naar de winterstorm die buiten raasde, leek het wel de dag van gisteren.

In de afgelopen week (onmiskenbaar de slechtste zeven dagen van haar leven) had ze de vaardigheid verloren om zich te distantiëren van de herinneringen. De laatste tijd kwam het te vaak voor dat het in haar dromen 1974 was; ze was weer een tiener die opgroeide in de schaduw van een verloren oorlog en naast haar beste vriendin fietste in een duisternis die zo compleet was dat het was alsof ze onzichtbaar was. De plek was alleen maar relevant als referentiepunt, maar hij stond haar nog helder voor de geest: een kronkelende strook asfalt met aan weerszijden greppels met donker water en hellingen met wild gras. Vóór hun ontmoeting had het geleken alsof die weg nergens toe leidde; het was gewoon een landweg, vernoemd naar een insect dat niemand ooit in deze ruige, blauwgroene uithoek van de wereld had gezien.

Daarna waren ze de weg door elkaars ogen gaan zien. Als ze samen op de helling van de heuvel stonden, zagen ze in plaats van hoge bomen, modderige kuilen en besneeuwde bergen in de verte alle plaatsen die ze op een dag zouden bezoeken. 's Nachts slopen ze stiekem hun huis uit en ontmoetten elkaar op de weg. Op de oever van de Pilchuck-rivier rookten ze gestolen sigaretten, huilden om de tekst van 'Billy, Don't Be a Hero' en vertelden elkaar alles. Zo vlochten ze hun levens dooreen, totdat niemand aan het einde van de zomer nog wist waar het ene meisje eindigde en het andere begon. Voor iedereen die hen kende, waren ze gewoon 'TullyenKate', en ruim dertig jaar was die vriendschap het tussenschot van hun leven: sterk, duurzaam en solide. De muziek mocht met de jaren veranderd zijn, maar de beloften die op Firefly Lane waren gedaan, bleven.

Beste vriendinnen, voor altijd.

Dat was de belofte die ze al die jaren geleden hadden gedaan. Ze waren ervan overtuigd geweest dat hij stand zou houden, dat ze op een dag als oude vrouwen in hun schommelstoel op een veranda zou-

den lachen om en praten over wat ze allemaal hadden meegemaakt.

Maar dan hoorde ze de muziek. Hun muziek. 'Goodbye Yellow Brick Road'. 'Material Girl'. 'Bohemian Rhapsody'. 'Purple Rain'. Gisteren in de supermarkt had ze een slechte muzakversie van 'You've Got a Friend' gehoord en was ze naast de radijsjes in tranen uitgebarsten.

Ze sloeg haar dekbed terug en stapte stilletjes uit bed omdat ze de man die naast haar sliep niet wakker wilde maken. Even bleef ze staan staren naar de man in de schaduwachtige duisternis. Zelfs als hij sliep stond zijn gezicht zorgelijk.

Ze pakte de telefoon uit de houder en verliet de slaapkamer, waarna ze via de stille gang naar de veranda liep. Daar staarde ze naar de storm en verzamelde moed. Terwijl ze het bekende nummer intoetste, vroeg ze zich af wat ze na al die maanden van stilte zou zeggen, hoe ze moest beginnen. *Ik heb een beroerde week gehad... Mijn leven staat op instorten... of gewoon: Ik heb je nodig.*

Aan de andere kant van de zwarte, woeste baai rinkelde de telefoon.

2

Voor vrijwel het hele land was 1970 een jaar van ontreddering en verandering, maar in het huis aan Magnolia Drive was alles ordelijk en rustig. Binnen zat de tienjarige Tully Hart op de koude, houten vloer te spelen. Als ze in haar slaapkamer was geweest, had ze een plaatje van de Jackson Five opgezet, maar in de woonkamer stond niet eens een radio.

Haar grootmoeder hield niet zo van muziek, televisie of spelletjes. Meestal zat ze, zoals nu, in haar schommelstoel bij de haard te borduren. Ze maakte honderden borduursels van bijbelcitaten. Met Kerstmis doneerde ze die aan de kerk, waar ze tijdens liefdadigheidsacties werden verkocht.

En grootvader... Die kon er niets aan doen dat hij stil was. Sinds hij een beroerte had gehad, lag hij in bed. Soms klingelde hij met zijn bel, en alleen dan zag Tully haar grootmoeder haast maken. Zodra ze de bel hoorde, glimlachte ze en zei: 'O, jee', en dan rende ze zo snel als ze op haar pantoffels kon lopen naar de hal.

Tully pakte haar geelharige trol en neuriede zachtjes. Toen werd er aan de deur geklopt.

Het was zo'n onverwacht geluid dat Tully haar spel staakte en opkeek. Op zondagen kwamen Mr. en Mrs. Beattle altijd langs om met hen naar de kerk te gaan, maar verder kregen ze nooit bezoek.

Grootmoeder legde haar borduurwerk in de roze plastic mand naast haar stoel en stond op. Met de langzame, schuifelende gang die de afgelopen jaren normaal geworden was, liep ze door de kamer. Toen ze de voordeur opentrok, volgde er een lange stilte, waarna ze zei: 'O, jee.'

Grootmoeders stem klonk vreemd. Toen Tully opzij keek, zag ze een lange vrouw met lang, onverzorgd haar en een onzekere glimlach. Ze was een van de mooiste vrouwen die Tully ooit had gezien: een melkwitte huid, een scherpe, puntige neus, hoge jukbeenderen, een kleine kin en glanzende, bruine ogen die zich langzaam openden en sloten.

'Begroet je je verloren gewaande dochter zo?' De dame stormde langs grootmoeder naar binnen, liep recht op Tully af en knielde. 'Is dit mijn kleine Tallulah Rose?'

Dochter? Dat betekende...

'Mama?' fluisterde ze vol ontzag, te bang om het te geloven. Ze had hier zo lang op gewacht, van gedroomd: dat haar moeder terugkwam.

'Heb je me gemist?'

'Ja, heel erg,' antwoordde Tully. Ze probeerde niet te lachen, maar ze was zo blij.

Grootmoeder drukte de deur dicht. 'Zullen we in de keuken even een kopje koffie drinken?'

'Ik ben niet teruggekomen om koffie te drinken. Ik ben hier voor mijn dochter.'

'Je bent blut,' zei haar grootmoeder vermoed.

Haar moeder keek geërgerd. 'Nou en?'

'Tully heeft behoefte aan...'

'Ik weet zelf wel waar mijn dochter behoefte aan heeft.' Haar moeder leek moeite te moeten doen om te blijven staan, maar het lukte niet. Ze was een beetje wankel, en haar ogen stonden vreemd. Ze draaide een lange, krullende lok rond haar vinger.

Grootmoeder liep naar hen toe. 'Een kind opvoeden is een grote verantwoordelijkheid, Dorothy. Als je nu een poosje bij ons introk, zodat je Tully leert kennen, ben je misschien klaar...'. Ze liet een stilte vallen, fronste haar wenkbrauwen en zei: 'Je bent dronken.'

Haar moeder giechelde en knipoogde naar Tully.

Tully knipoogde terug. Dronken was niet zo erg. Haar grootvader had ook veel gedronken voordat hij ziek werd. Zelfs grootmoeder dronk soms een glas wijn.

'Ik ben jarig, moeder. Of was je dat vergeten?'

'Jarig?' Tully sprong overeind. 'Wacht hier,' zei ze, waarna ze naar haar kamer rende. Met een bonkend hart opende ze de lade van haar kaptafel en zocht naar de halsketting van macaroni en kraaltjes die ze vorig jaar op de zondagsschool voor haar moeder had gemaakt. Grootmoeder had haar wenkbrauwen gefronst toen ze hem haar had laten zien en gezegd dat ze niet te veel hoop moest hebben dat haar moeder zou komen. Maar dat was Tully niet gelukt. Ze hoopte er al jaren op. Ze stak de ketting in haar zak, rende haar kamer weer uit en hoorde haar moeder nog net zeggen: 'Ik ben niet dronken, moedertje. Voor het eerst in drie jaar zie ik mijn kind weer. Liefde gaat boven alles.'

'Zes jaar. Ze was vier toen je haar hier dumpte.'

'Zo lang geleden?' zei haar moeder met een verwarde blik.

‘Kom weer bij ons wonen, Dorothy. Ik kan je helpen.’

‘Zoals de laatste keer? Nee, bedankt.’

De laatste keer? Was haar moeder vaker teruggekomen?

Grootmoeder zuchtte, waarna ze verstijfde. ‘Hoe lang ga je dat nog tegen me gebruiken?’

‘Er is geen uiterste houdbaarheidsdatum, of wel? Kom, Tallulah.’ Haar moeder strompelde naar de deur.

Tully fronste. Zo hoorde het niet te gaan. Haar moeder had haar niet geknuffeld of gekust, of gevraagd hoe het met haar ging. En iedereen wist dat je een koffer pakte als je wegging. Ze wees naar haar slaapkamerdeur. ‘Mijn spullen...’

‘Die materialistische rommel heb je niet nodig, Tallulah.’

‘Huh?’ Tully begreep het niet.

Grootmoeder nam haar in haar armen. Ze rook heerlijk vertrouwd, naar talkpoeder en haarlak. Dit waren de enige armen die Tully ooit hadden omhelsd, dit was de enige persoon die haar ooit een veilig gevoel had gegeven, en ineens werd ze bang. ‘Grootmoeder?’ zei ze terwijl ze zich uit de omhelzing losmaakte. ‘Wat gaat er gebeuren?’

‘Je gaat met mij mee,’ zei haar moeder, die naar de deurpost reikte om steun te zoeken.

Haar grootmoeder pakte haar bij de schouders en schudde haar lichtjes door elkaar. ‘Je kent ons telefoonnummer en ons adres, hè? Bel ons als je bang bent of als er iets misgaat.’ Ze huilde, en het beangstigde en verwarde Tully om haar grootmoeder in tranen te zien. Wat was er aan de hand? Wat had ze nu al fout gedaan?

‘Sorry, grootmoeder. Ik...’

Haar moeder vloog naar haar toe, pakte haar bij de schouders vast en schudde haar hevig door elkaar. ‘Nooit sorry zeggen. Dat is iets voor watjes. Kom.’ Ze pakte Tully’s hand vast en trok haar naar de deur.

Tully strompelde achter haar moeder aan het huis uit. Ze liep de trap af en de straat over naar een roestige VW-bus met bloemenstickers erop en een reusachtig geel vredesteken op de zijkant.

De deur ging open, en er dwarrelde grijze rook uit. Door de waas zag ze drie mensen in het busje zitten. Een zwarte man met een afropkapsel en een rode hoofdband zat op de bestuurdersstoel. Achterin zat een vrouw met een vest met franjes, een gestreepte broek en een bruine sjaal over haar blonde haar; naast haar zat een man in een hippiebroek en een sjofel T-shirt. Op de vloer lag een pluizig tapijt en ver-

spreid door de bus lagen pijpjes, lege bierflessen, verpakkingen van eten en cassettebandjes.

‘Dit is mijn kind, Tallulah,’ zei haar moeder.

Tully zei niets, maar ze vond het vreselijk om Tallulah genoemd te worden. Ze zou het haar moeder later wel vertellen, als ze alleen waren.

‘Tof,’ zei iemand.

‘Ze lijkt precies op jou, Dot. Ik sta versteld.’

‘Stap in,’ zei de chauffeur nors. ‘We komen te laat.’

De man met het vieze T-shirt reikte naar Tully, pakte haar rond haar middel vast en zwaaide haar het busje in, waar ze voorzichtig op haar knieën ging zitten.

Haar moeder klom naar binnen en sloeg het portier dicht. Er klonk vreemde muziek in het busje. Ze ving maar een paar woorden op: *so-methin’ happenin’ here...* Door de rook leek alles zacht en vaag.

Haar moeder ging naast de dame met de sjaal zitten. Ze begonnen meteen over smerissen en demonstraties en ene Kent. Tully kon er geen touw aan vastknopen, en de rook maakte haar duizelig. Toen de man naast haar zijn pijp opstak, ontsnapte er een zucht van teleurstelling aan haar lippen.

De man hoorde het en draaide zich naar haar om. Hij ademde een wolk grijze rook in haar gezicht en glimlachte. ‘Laat je gewoon meevoeren, kleine meid.’

‘Kijk nou hoe mijn moeder haar heeft aangekleed,’ merkte haar moeder verbitterd op. ‘Ze lijkt wel een pop. Hoe kan ze nu écht zijn als ze niet vies mag worden?’

‘Je hebt helemaal gelijk, Dot,’ zei de man terwijl hij rook uitblies en achterover leunde.

Voor het eerst keek haar moeder haar echt aan. ‘Onthoud dat goed. Het leven draait niet om koken, schoonmaken en baby’s krijgen. Het gaat erom dat je vrij bent en je eigen dingen kunt doen. Als je wilt, kun je verdomme president van de Verenigde Staten worden.’

‘We kunnen zeker een nieuwe president gebruiken,’ zei de chauffeur.

Tully fronste haar wenkbrauwen en voelde zich beschaamd. Ze vond zelf dat ze er leuk uitzag in deze jurk. En ze wilde helemaal geen president zijn. Ze wilde ballerina worden.

Maar wat ze het allerliefste wilde, was dat haar moeder van haar hield. Ze leunde zo ver opzij dat ze haar moeder kon aanraken. ‘Gefeliciteerd met je verjaardag,’ zei ze zachtjes, waarna ze in haar zak graaide.

Ze haalde de halsketting tevoorschijn waaraan ze zo hard had gewerkt. Ze had zich er zo het hoofd over gebroken dat ze nog steeds bezig was geweest glittertjes te plakken toen de andere kinderen allang naar buiten waren gegaan om te spelen. 'Deze heb ik voor jou gemaakt.'

Haar moeder graaide naar de halsketting en hield hem in haar handen. Tully wachtte tot ze 'dank je wel' zou zeggen en de halsketting om haar nek zou doen, maar dat deed ze niet. Ze bleef gewoon zitten, deinde mee met de muziek en praatte met haar vrienden.

Uiteindelijk sloot Tully haar ogen. De rook maakte haar slaperig. Vrijwel haar hele leven had ze haar moeder gemist. Niet zoals je een stuk speelgoed miste dat je niet kon vinden, of een vriendinnetje dat nooit meer kwam spelen omdat je niets met haar wilde delen. Ze miste haar moeder. Het gevoel was er altijd geweest, een leegte die overdag pijn deed en 's avonds overging in een scherpe pijn. Ze had zichzelf beloofd dat ze braaf zou zijn als haar moeder ooit zou terugkomen. Wat ze ook verkeerd had gedaan of gezegd, ze zou het goedmaken en veranderen. Ze wilde niets liever dan dat haar moeder trots op haar was.

Maar nu wist ze niet wat ze moest doen. In haar dromen waren ze altijd hand in hand saampjes vertrokken.

'Tallulah. Wakker worden.'

Met een schok werd Tully wakker. Haar hoofd bonkte, en haar keel deed pijn. Toen ze wilde vragen waar ze waren, kwam er alleen een hees geluid uit.

Iedereen lachte erom en bleef lachen terwijl ze uit het busje stapten.

Op de drukke straat in het centrum van Seattle krioelde het van de mensen die schreeuwden, leuzen riepen en borden ophielden met teksten zoals MAKE LOVE, NOT WAR en HELL NO, WE WON'T GO. Tully had nog nooit zoveel mensen bij elkaar gezien.

Haar moeder nam haar bij de hand en trok haar dicht tegen zich aan.

De rest van de dag was het een gegons van mensen die leuzen schreeuwden en liedjes zongen. Tully was voortdurend bang dat ze per ongeluk haar moeders hand zou loslaten en door de menigte opgeslokt zou worden. Toen de politie verscheen, voelde ze zich niet veiliger, want ze hadden pistolen aan hun riem en stokken in hun hand en plastic schermen om hun gezicht te beschermen.

Maar het enige wat de menigte deed, was marcheren, en het enige wat de politie deed, was toekijken.

Toen het donker werd, was ze moe en hongerig; haar hoofd deed

pijn, maar ze bleven maar lopen, van de ene straat naar de andere. De menigte was veranderd. Ze hadden hun borden weggedaan en waren begonnen met drinken. Soms ving ze hele zinnen of flarden van gesprekken op, maar ze kon er niet wijs uit worden.

‘Zag je die smerissen? Wat hadden ze ons graag in elkaar getimmerd, maar wij waren vredig, man. Ze konden ons niets maken. Hé, Dot. Geef die joint eens door.’

Iedereen om hen heen lachte, haar moeder nog het hardst. Tully begreep niet wat er allemaal gebeurde en ze had vreselijke hoofdpijn. Er kwamen steeds meer mensen bij; er werd gedanst en gelachen, en er klonk muziek in de straat.

En toen ineens was haar moeders hand weg.

‘Mama!’ gilte ze.

Niemand reageerde of keek naar haar om, hoewel er overal mensen waren. Ze wurmde zich door de menigte en schreeuwde om haar moeder totdat ze geen stem meer had. Uiteindelijk liep ze terug naar de plek waar ze haar moeder voor het laatst had gezien en ging op de stoep zitten wachten.

Ze komt wel terug.

Tranen biggelden over haar wangen terwijl ze daar zat te wachten en dapper probeerde te zijn.

Maar haar moeder kwam niet terug.

Nog jarenlang probeerde ze zich voor de geest te halen wat er daarna was gebeurd, wat ze had gedaan, maar al die mensen waren als wolken die haar herinneringen bedekten. Ze kon zich alleen nog herinneren dat ze op een stoep in een verlaten straat wakker was geworden en een politieagent te paard had gezien.

Vanaf zijn hoge positie had hij met gefronst voorhoofd op haar neergekeken en gevraagd: ‘Hé, kleintje. Ben je helemaal alleen?’

‘Ja,’ was het enige wat ze had kunnen zeggen zonder in tranen uit te barsten.

Hij had haar teruggebracht naar het huis aan Queen Anne Hill, waar haar grootmoeder haar stevig had omhelsd en had gezegd dat het niet haar schuld was.

Maar Tully wist wel beter. Op de een of andere manier had ze vandaag iets verkeerd gedaan, was ze stout geweest. De volgende keer dat haar moeder terugkwam, zou ze beter haar best doen. Ze zou beloven dat ze president werd en nooit meer ‘sorry’ zeggen.

Tully kreeg een lijst van alle Amerikaanse presidenten en leerde alle namen in de juiste volgorde uit haar hoofd. Maandenlang zei ze tegen iedereen die ernaar vroeg dat ze de eerste vrouwelijke president zou worden. Ze was zelfs gestopt met balletles. Op haar elfde verjaardag keek ze herhaaldelijk naar de deur en dacht: nu komt het. Maar er werd niet aangeklopt, en de telefoon bleef zwijgen. Later, met de geopende cadeaus om haar heen, probeerde ze vooral te blijven glimlachen. Voor haar op de salontafel lag een leeg plakboek. Het was eigenlijk een waardeloos cadeau, maar haar grootmoeder gaf haar altijd zulke dingen – projecten om haar rustig te houden.

‘Ze heeft niet eens gebeld,’ zei Tully terwijl ze opkeek.

Grootmoeder zuchtte vermoeid. ‘Je moeder heeft... problemen, Tully. Ze is zwak en in de war. Je moet eens ophouden met doen alsof het anders is. Wat belangrijk is, is dat jij sterk bent.’

Ze had dat advies al talloze malen gehoord. ‘Dat weet ik.’

Grootmoeder ging naast haar op de versleten bank met bloemmotief zitten en trok haar op haar schoot.

Tully vond het heerlijk als grootmoeder haar vasthield. Ze nestelde zich tegen haar aan en legde haar wang tegen grootmoeders zachte borst.

‘Ik zou willen dat je moeder anders was, Tully, en dat meen ik vanuit de grond van mijn hart, maar ze is een verloren ziel. Al heel lang.’

‘Houdt ze daarom niet van mij?’

Grootmoeder keek haar aan. De glazen in haar zwarte hoornen bril vergrootten haar vaalgrijze ogen. ‘Ze houdt op haar manier van je. Daarom komt ze ook steeds terug.’

‘Zo voelt het niet.’

‘Dat weet ik.’

‘Volgens mij vindt ze me niet eens aardig.’

‘Ze vindt mij niet aardig. Lang geleden is er iets gebeurd, en ik wist niet... Ach, het is niet belangrijk meer.’ Grootmoeder drukte haar nog steviger tegen zich aan. ‘Op een dag zal ze spijt hebben van al die jaren die ze met jou heeft gemist. Dat weet ik zeker.’

‘Ik kan haar mijn plakboek laten zien.’

Grootmoeder keek haar niet aan. ‘Dat zou leuk zijn.’ Na een lange stilte zei ze: ‘Gefeliciteerd met je verjaardag, Tully,’ en ze kuste haar op haar voorhoofd. ‘Ik ga nu even bij je grootvader zitten. Hij voelt zich vandaag niet zo lekker.’